

Notat

J.nr. 17-1454873

Inddrivelse

Offentlige restancer – status pr. juni 2017 – samt særlig orientering om aktiviteter til genopretning af inddrivelsen

Kvartalsredegørelsen for andet kvartal 2017 indeholder den faste rapportering om de offentlige restancer, som de fremgår af SKATs restancestatistik pr. juni 2017. I foreliggende redegørelse opgøres værdien af de *samlede restancer* efter den nye kursværdi. Da kursværdimodellen stadig undergår justeringer, er det kun muligt at opgøre kursværdien af de offentlige restancer på aggregeret niveau. Derfor er restancerne i de vanlige opdelinger på fordringstyper opgjort efter den hidtidige mere grovmaskede opdeling i inddrivelige og ikke-inddrivelige restancer.

Herudover indeholder redegørelsen en særlig orientering om status på aktiviteterne på inddrivelsesområdet.

1. Aktiviteter på inddrivelsesområdet

Suspenderingen af al automatisk inddrivelse og beslutningen om at nedlukke de fejlslagne it-systemer EFI/DMI medførte i efteråret 2015 et behov for hurtigt at etablere et organisatorisk set-up, som kunne håndtere manuel inddrivelse, oprydning i datagrundlaget, udvikling af en ny inddrivelsesorganisation og et nyt it-system samt forenkling af lovgivningen. Varetagelsen af disse opgaver er fordelt mellem:

- Implementeringscenter for inddrivelse (ICI), som er placeret i Skatteministeriets departement, og som bl.a. har ansvaret for udvikling af en ny organisation, ny it-understøttelse og lovændringer.
- SKATs midlertidige inddrivelse (SMI), som er placeret i SKAT, og som varetager driftssiden af inddrivelsen og oprydningsaktiviteterne.

Politisk "Aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse"

Den 8. juni 2017 indgik alle Folketingets partier en omfattende aftale med en række tiltag, der sikrer grundlaget for en sikker og effektiv fremadrettet inddrivelse af gæld til det offentlige. Aftalen omfatter både bagudrettet oprydning efter EFI/DMI og styrkelse af fremtidens inddrivelse.

Aftalen indebærer bl.a., at der ekstraordinært afskrives et større antal gældsposter til det offentlige, hvor der er tvivl om gyldigheden. Det sker som led i et omfattende oprydningssarbejde i millioner af gældsposter efter det kuldsejlede EFI/DMI.

Efter de foreløbige opgørelser er der tale om ca. 11 mio. gældsposter med en nominal værdi på 5,8 mia. kr., svarende til en kursværdi på ca. 1 mia. kr. Opgørelserne vil blive konsolideret frem mod fremsættelsen af lovforslaget og kan ændre sig som følge af bl.a. den vedvarende indsats med at retskraftvalidere fordringerne og den fortsatte konsolidering af værdiansættelsesmodellen. Selve effektueringen af den ekstraordinære afskrivning af fordringer med tvivl om retskraften forventes gennemført inden udgangen af 2018.

Det nye inddrivelsessystem

Som led i genopretningen af inddrivelsesindsatsen er et nyt it-system til inddrivelse af offentlige restancer under udvikling. Udviklingen af det nye inddrivelsessystem forløber som planlagt og den første del (release 1) af den nye inddrivelsesløsning er idriftsat i maj 2017, med den planlagte begrænsede funktionalitet. I starten overføres der alene nye gældsposter fra Danmarks Radio (DR) til det nye inddrivelsessystem, og de første indbetalinger fra skyldnere med licensrestancer er modtaget.

Parallelt med systemudviklingen arbejdes der med at tilslutte fordringshavere til systemet. Tilslutningen af DR forventes endeligt gennemført i løbet af efteråret 2017. Herefter arbejdes der med løbende at klargøre fordringshavere til opkobling til det nye system. Fordringshavere tilsluttes trinvist efter en plan, der pt. rækker ind i første halvår 2019, og der pågår allerede nu dialog med langt de fleste fordringshavere, herunder kommunerne, om processen.

Tilsvarende pågår der oprydning i den eksisterende fordringsmasse, herunder forberedelse (inkl. lovgivning) af den ekstraordinære afskrivning af fordringer med tvivl om retskraften. Dette sker med henblik på at konvertere de resterende retskraftige og datakvalitetsmæssigt berigtigede fordringer løbende fra DMI til det nye inddrivelsessystem.

Udviklingen af næste del af systemet, kaldet release 2, og den efterfølgende release 3 udvikles under rammeaftale med CGI, NetCompany og Visma som leverandører. Med den løbende udvikling af it-systemet bliver der trinvist tilføjet flere funktioner såsom automatisk modregning i overskydende skatter og offentlige ydelser samt lønindeholdelse. Arbejdet med udviklingen af release 2 er påbegyndt og forventes som planlagt idriftsat i 4. kvartal 2017. Release 3 forventes klar i 3. kvartal 2018, og systemet vil skulle understøtte en række helt eller delvist manuelle processer, som forventes automatiseret i efterfølgende releases med henblik på at sikre en effektiv drift af inddrivelsen, og det forventes, at det nye inddrivelsessystem er fuldt funktionsdygtigt i løbet af 2019, hvor alle fordringshavere er tilsluttede og alle konverteringsparate fordringer er konverteret.

Værdiansættelse af de offentlige restancer

Skatteministeriet har fra 1. kvartal 2017 på aggregeret niveau af rapporteret de samlede offentlige restancer opgjort efter den nye kursværdimodel. Den nye kursværdi afspejler i højere grad end tidligere den reelle værdi af gælden til det offentlige, idet den nye opgørelsesmetode tager bedre højde for den enkelte borger og virksomheds reelle betalingssevne.

Kursværdien vil variere over tid i takt med eksempelvis ændringer i skyldnernes betalingssevne, og da metoden er baseret på en række antagelser og faktorer, som forventes at blive justeret og præciseret. Modellen vil også blive forbedret i takt med, at Skatteministeriet får adgang til bedre og flere data om den historiske udvikling på inddrivelsesområdet. Den nye opgørelse skal på sigt anvendes i både stats- og nationalregnskabet. Herudover skal den generelt erstatte den hidtidige opgørelse af gælden til det offentlige i inddrivelige og ikke-inddrivelige restancer.

For nuværende er det kun muligt at opgøre kursværdien på overordnet niveau for skatte- og afgiftsrestancer, kommunale restancer, statslige restancer inkl. underholdsbidrag og andre offentlige restancer. I takt med at modellen konsolideres, vil opgørelserne i inddrivelige og ikke-inddrivelige restancer blive udfaset til fordel for angivelse af gældens kursværdi på fordringstypeniveau.

Driftsopgaver

SKATs inddrivelse er fortsat præget af suspenderingen af den automatiserede inddrivelse i EFI og DMI i september 2015. Hovedparten af driftsopgaverne omfatter dataoprydningsopgaver, håndtering af frivillige indbetalinger, modregning i tilgodehavender, som skyldneren har hos det offentlige, samt initiativer over for virksomhedsrestancer, hvor risikoen for tab vurderes høj. SKAT prioriterer også nye krav, der sendes til inddrivelse i SKAT, og i øvrigt udvalgte restancer baseret på væsentlighed og risiko, i det omfang der er ressourcer til rådighed. Det drejer sig bl.a. om privatretlige underholdsbidrag og de tilbageværende fortrinsberettigede kommunale krav.

Af særligt aktuelle driftsområder kan nævnes:

Inddrivelse af børnebidrag

Som en følge af suspenderingen af den automatiserede inddrivelse via EFI/DMI har SKAT udarbejdet en selvstændig udlægsproces, der tager højde for de særlige forhold, der gælder for ikke forskudsvist udlagte børne- og ægtefællebidrag (privatretlige bidrag), som ikke dækkes ved de igangværende frivillige indbetalinger og modregninger. Processen består af tre dele: rykker, telefoninkasso og i sidste instans udlæg i skyldners aktiver. Processen er implementeret i efteråret 2016.

På trods af suspenderingen af EFI/DMI sker der således tvangsinddrivelse af ikke forskudsvist udlagte børnebidrag. På nuværende tidspunkt har to ud af ti fogedenheder udelukkende til opgave at inddrive kravene, og alle fogedenheder deltager i udlægsopgaven på børnebidragssagerne.

Allokeringen af ressourcer til inddrivelse af ikke forskudsvist udlagte børnebidrag er et udtryk for, at SKAT i sin prioritering tager højde for, at det kan have stor økonomisk betydning for den enkelte bidragsberettigede at mangle det forhøjede børnebidrag. Prioriteringen skal sikre, at der sker en generel nedbringelse af sagsporteføljen – det gælder både de sager, der tilgår, og de sager, der har hobet sig op som følge af suspenderingen af den automatiserede inddrivelse i september 2015.

Modregning i overskydende skat for 2016: april-august 2017

Som en konsekvens af suspenderingen af den automatiserede inddrivelse via EFI/DMI blev automatisk modregning ligeledes stillet i bero i september 2015. Modregning har historisk set bidraget markant til dækning af gæld til det offentlige. SKAT har derfor arbejdet målrettet på at få genetableret den tekniske modregningsløsning. Som nævnt i de tidligere kvartalsredegørelser har SKAT Inddrivelse nu fuldt ud genetableret funktionaliteten for den automatiske modregning i offentlige udbetalinger, herunder modregning i overskydende skat. Modregning i offentlige udbetalinger omfatter desuden landbrugs- og fiskeristøtte fra EU og børne- og ungeydelse fra Udbetaling Danmark.

Efter kildeskatteloven skal overskydende skat udbetales i perioden mellem 1. marts og 1. september i året efter indkomståret. Herefter kan den overskydende skat kun tilbageholdes mod rentegodtgørelse. Modregningen i den overskydende skat håndteres således årligt i perioden fra april frem til august – det vil sige fra udstedelsen af årsopgørelsen og frem til 1. september. Her sker der modregning i overskydende skat til skyldnere med gæld til det offentlige, hvorefter tilbagebetaling af den overskydende skat sker ved udgangen af august.

SKAT Inddrivelse har i år håndteret ca. 700.000 overskydende skatter til en værdi af 5,2 mia. kr. Det samlede provenu til dækning af gæld er 2,6 mia. kr. til både inddrivelsesfordringer og fordringer under opkrævning oversendt til modregning.

Trods nødvendighed af manuel sagsbehandling af fordringerne fik halvdelen af skyldnerne deres overskydende skat udbetalt inden den ordinære udbetalingsfrist.

Anden modregning, fx overskydende skatter fra tidligere år, behandles fortsat som en almindelig driftsopgave, herunder også i forhold til prioritering af de øvrige opgaver, der forudsætter en manuel retskraftvurdering.

Den samlede automatiske modregning udgør ca. 60 pct. af det samlede, aktuelle inddrivelsesprovenu.

2. Måltal på finansloven - Inddrivelsesprocent

På finansloven fremgår måltal om inddrivelsesprocent for restanceinddrivelsesopgaven. Måltallet for 2017 udgør 110 i inddrivelsesprocent for øvrige restancer beregnet som et simpelt gennemsnit for årets måneder. Måltallet omfatter inddrivelige restancer fra andre fordringshavere end SKAT.

Inddrivelsesprocenten for januar til juni 2017 er beregnet til 34,9 pct. Måltallet for 2017 forventes som anført i finansloven for 2017 ikke realiseret.

Som led i hele genopbygningen af inddrivelsesområdet vil der bl.a. blive opstillet relevante mål for den nye Gældsstyrelse.

3. Samlede offentlige restancer

SKAT deler gælden op i aktuelt inddrivelig og aktuelt ikke-inddrivelig. Det vil altid være et øjebliksbillede. Den aktuelt ikke-inddrivelige gæld er hovedsageligt gæld, hvor skyldnerne på nuværende tidspunkt ikke har mulighed for at afdrage, fx på grund af konkursbehandling eller manglende betalingsevne. Den aktuelt ikke-inddrivelige gæld er således ikke gæld, SKAT har opgivet eller afskrevet.

De samlede offentlige restancer er ved udgangen af juni 2017 opgjort til 104 mia. kr., jf. *tabel 1* nedenfor. De reelt inddrivelige restancer er dog markant lavere. Det vurderes, at ca. 1/3 af de samlede restancer er aktuelt inddrivelige, når der tages højde for skyldneres betalingsevne mv. De reelt inddrivelige restancer er ifølge SKATs restancestatistik vurderet til at udgøre ca. 34,5 mia. kr., jf. *tabel 2* i afsnit 4. Den nye kursværdimodel beregner de samlede offentlige restancer til en værdi på ca. 21,3 mia. kr., jf. *tabel 1*. Det skyldes først og fremmest, at størstedelen af gælden ikke kan inddrives, fordi en række borgere og virksomheder ikke er i stand til at betale. Det er i den forbindelse vigtigt at sondre mellem opgørelserne og metoderne for henholdsvis inddrivelige/ikke-inddrivelige restancer og den nye mere avancerede kursværdiansættelse. Opgørelserne er ikke sammenlignelige, og den hidtidige mere grovmaskede metode, hvor gælden er blevet opdelt i to kategorier – ”inddrivelig” og ”ikke-inddrivelig” – afspejler ikke den offentlige gælds reelle værdi. Kursværdimodellens parametre er fortsat under konsolidering med henblik på at sikre, at modellen beregner værdien af de offentlige restancer så retvisende som muligt.

Tabel 1. Samlede offentlige restancer

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16*	mar-17	jun-17	Kursværdi jun-17
Skatte- og afgiftsrestancer	66.868	67.909	69.988	11.902
Kommunale restancer	3.959	3.971	4.007	1.296
Statslige restancer inkl. underholdsbidrag	26.069	26.547	27.593	6.547
Andre offentlige restancer	2.580	2.671	2.694	1.526
Samlede offentlige restancer	99.476	101.098	104.282	21.271

Anm.: Beløbene i tabellen vises i afrundede mio. kr., hvilket kan medføre sammentællingsdifferencer. For så vidt angår restancer for tidligere år henvises til tidligere fremsendte redegørelser. Det bemærkes, at restanceopgørelser for før 2013 er opgjort efter en anden opgørelsesmetode og kan ikke direkte sammenlignes med opgørelserne fra 2013 og senere.

*Restancerne er opgjort i PL-2017, og restancetallene vedr. december 2016 i denne og efterfølgende tabeller er således ikke sammenlignelige med tallene i kvartalsrapporten for december 2016, som blev opgjort i PL-2016.

Det fremgår af *tabel 1*, at restancerne er steget med ca. 4,8 mia. kr. (2017-priser) siden december 2016. Stigningen er fordelt bredt over de forskellige restancearter, jf. tabellerne 3-6, men kan især henføres til skatte- og afgiftsrestancer samt inddrivelsesrenter, hvor inddrivelsesrenterne alene tegner sig for en stigning på ca. 1,9 mia. kr. fra december 2016 til juni 2017.

Der er i tidligere redegørelser orienteret om, at den aktuelle situation betyder, at inddrivelsesprovenuet er reduceret i forhold til de gennemsnitligt ca. 450-500 mio. kr., som månedligt blev inddrevet, før automatiseret inddrivelse via EFI blev standset. Det gennemsnitlige månedlige inddrivelsesprovenu har fra juli 2016 til juni 2017 været på ca. 520 mio. kr., hvilket er over niveauet fra før suspenderingen af EFI/DMI på 450-500 mio. kr. Forventningen er, at provenuet vil stige yderligere over de kommende år i takt med genopretningen af den offentlige gældsinddrivelse.

Det bemærkes endelig, at restanceopgørelserne i tabel 1 og de efterfølgende tabeller er og vil blive påvirket af usikkerheden om en del af gældsposternes retskraftighed, herunder den politisk aftalte ekstraordinære afskrivning af et stort antal gældsposter, jf. oven for, og yderligere udfordringer med fejlbehæftede gældsposter og fordringer under opkrævning.

4. Inddrivelige og ikke-inddrivelige restancer

Tabel 2 viser, at 1/3 af totalrestancen er aktuelt inddrivelig, hvilket er opgjort på baggrund af skyldnernes betalingssevne og status i øvrigt, jf. ovenfor. De inddrivelige restancer er opgjort til 34,5 mia. kr. og de ikke-inddrivelige restancer til 69,8 mia. kr. De samlede restancer er pr. juni 2017 opgjort til 21,3 mia. kr. efter den nye kursværdimodel.

Tabel 2 viser restancerne opgjort på hovedgrupper i lighed med tabel 1, mens tabel 3-6 er opgjort på restancearter.

Tabel 2. Inddrivelige og ikke-inddrivelige restancer							
Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			jun-17			Kursværdi
	Inddrivelige	Ikke inddrivelige	Total	Inddrivelige	Ikke inddrivelige	Total	
Skatte- og afgiftsrestancer	24.712	42.156	66.868	25.873	44.115	69.988	11.902
Kommunale restancer	1.453	2.506	3.959	1.461	2.545	4.007	1.296
Statslige restancer	5.352	20.717	26.069	5.457	22.135	27.593	6.547
Andre offentlige restancer	1.541	1.039	2.580	1.663	1.031	2.694	1.526
Samlede offentlige restancer	33.058	66.418	99.476	34.455	69.827	104.282	21.271

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.

SKATs krav

Tabel 3 viser, at de samlede skatte- og afgiftsrestancer er steget med ca. 3,1 mia. kr. fra december 2016 til juni 2017 og udgør ca. 70 mia. kr. Stigningen knytter sig især til virksomheders restancer. Dels er virksomhedsrestancerne steget med 1,4 mia. kr. til ca. 28,3 mia. kr., dels er B-skatte-restancerne steget med 195 mio. kr. til ca. 5,1 mia. kr. Herudover er inddrivelsesrenterne steget med 1,3 mia. kr. til ca. 9,2 mia. kr.

Tabel 3. SKATs krav

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			jun-17		
	Inddrivelige	Ikke inddrivelige	Total	Inddrivelige	Ikke inddrivelige	Total
Persoonskat						
Persoonskat - restskat mv.	3.577	11.611	15.188	3.850	11.634	15.484
Persoonskat - b-skat	2.540	2.397	4.936	2.706	2.425	5.131
AM-bidrag - restbidrag mv.	158	1.095	1.253	160	1.063	1.223
AM bidrag – aconto	56	288	344	57	276	334
I alt	6.331	15.390	21.721	6.774	15.398	22.172
Virksomhedsskatter						
Moms	6.973	7.448	14.421	7.642	7.944	15.586
A-skat	3.282	3.015	6.298	3.237	3.389	6.627
Selskabsskat- og fondsskat	1.819	508	2.327	1.509	542	2.051
Punktafgifter	367	415	783	259	458	717
AM-bidrag	812	636	1.448	772	724	1.495
Lønsum	62	20	83	63	22	85
Told	79	359	438	78	350	428
Øvrige skatte- og afgiftskrav	330	775	1.106	460	852	1.311
I alt	13.725	13.178	26.903	14.019	14.281	28.300
Vægtafgift						
Vægtafgift mv.	232	213	446	290	253	543
I alt	232	213	446	290	253	543
Renter						
Opkrævningsrente	2.163	7.167	9.330	2.050	7.102	9.152
Inddrivelsesrente	1.977	5.880	7.857	2.431	6.758	9.189
I alt	4.140	13.047	17.187	4.481	13.860	18.341
Civilretlige krav						
Civilretlige krav	6	3	9	5	3	8
Gebyr, retsafgift mv.	277	325	603	304	320	624
I alt	283	328	611	309	323	632
SKAT i alt	24.712	42.156	66.868	25.873	44.115	69.988

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.

Kommunale krav

Tabel 4 viser, at de kommunale restancer er steget fra december 2016 til juni 2017 med 48 mio. kr. til ca. 4 mia. kr. Stigningen i restancerne kan især henføres til en stigning i kontanthjælpsrestancerne, der er steget med 31 mio. kr. til 840 mio. kr., og stigning i inddrivelsesrenter, der er steget med 68 mio. kr. til 603 mio. kr. Ejendomsskatterne er faldet med 110 mio. kr. til 126 mio. kr., hvilket bl.a. skyldes, at kommunerne har overtaget inddrivelsen af nye ejendomsskatterestancer med virkning fra februar 2017.

Tabel 4. Kommunale krav

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			jun-17		
	Inddrive- lige restan- cer	Ikke ind- drivelige restancer	Total	Inddrive- lige restan- cer	Ikke ind- drivelige restancer	Total
Boligstøtte	177	531	708	188	523	711
Daginstitution mv.	168	88	257	192	78	270
Ejendomsskat mv.	204	32	236	100	25	126
Kontanthjælp mv.	215	594	809	236	605	840
Parkeringsafgift	84	56	140	94	57	150
Øvrige kommunale krav	220	471	691	226	479	705
Opkrævningsrente	42	113	155	44	111	155
Inddrivelsesrente	173	362	535	200	403	603
Civilretlige krav	66	110	176	70	112	182
Gebyr, retsafgift mv.	103	149	252	113	153	266
I alt	1.453	2.506	3.959	1.461	2.545	4.007

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.

Statslige krav

Tabel 5 viser, at de statslige restancer er steget fra december 2016 til juni 2017 med ca. 1,5 mia. kr. til ca. 27,6 mia. kr. Stigningen kan især henføres til statsgaranterede studielån og for meget udbetalt studiestøtte, der er steget med 499 mio. kr. til ca. 5,1 mia. kr., underholdsbidrag, der er steget med 166 mio. kr. til 8,7 mia. kr., og inddrivelsesrenter, der er steget med 484 mio. kr. til ca. 3 mia. kr.

Tabel 5. Statslige krav

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			jun-17		
	Inddrive- lige	Ikke ind- drivelige	Total	Inddrive- lige	Ikke ind- drivelige	Total
Underholdsbidrag	1.180	7.323	8.504	1.376	7.294	8.670
Politibøder mv.	1.649	6.845	8.494	1.360	7.278	8.638
Statsgaranteret studielån og for meget udbetalt studiestøtte	1.571	3.053	4.624	1.569	3.554	5.123
Statslån/garanti fra erhverv	86	283	369	107	255	362
Gæld til fiskeribanken	8	104	112	6	103	109
Parkeringsafgift	5	2	7	6	2	8
Øvrige statslige krav	170	265	435	225	370	595
Opkrævningsrente	228	611	838	227	663	890
Inddrivelsesrenter	381	2.088	2.468	495	2.457	2.952
Civilretlige krav	24	45	69	28	45	72
Gebyr, retsafgift mv.	50	98	148	58	116	174
I alt	5.352	20.717	26.069	5.457	22.135	27.593

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.

Andre offentlige virksomheder

Tabel 6 viser, at restancer vedrørende krav fra andre offentlige virksomheder mv. er steget fra december 2016 til juni 2017 med 114 mio. kr. og udgør ca. 2,7 mia. kr. Stigningen kan især henføres til gebyrer og retsafgifter mv., der er steget med 30 mio. kr. til 224 mio. kr., og inddrivelsesrenter, der er steget med 53 mio. kr. til 398 mio. kr.

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			jun-17		
	Inddrive- lige	Ikke inddri- velige	Total	Inddrive- lige	Ikke inddri- velige	Total
Licensgæld fra DR	821	184	1.005	875	146	1.022
Gæld til A-kassen	74	164	238	76	159	235
Kontrolafgifter personbefordring	136	217	353	139	230	369
Gæld til regioner	2	4	6	2	5	7
Forsyningsselskaber	124	109	233	124	106	230
Øvrige offentlige krav	6	11	17	7	12	18
Opkrævningsrente	34	93	128	38	91	128
Inddrivelsesrente	193	152	345	234	164	398
Civilretlige krav	17	44	61	17	46	64
Gebyr, retsafgift mv.	133	60	194	151	73	224
I alt	1.541	1.039	2.580	1.663	1.031	2.694

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.